

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1.

Όταν ο Αφρικανός βρισκόταν στο Λίτερνο, ήρθαν σ' αυτόν τυχαία πολλοί αρχηγοί ληστών, για να τον χαιρετήσουν επίσημα. Τότε ο Σκιπίωνας, επειδή νόμισε ότι αυτοί είχαν έρθει για να συλλάβουν τον ίδιο, εγκατέστησε φρουρά από(οικιακούς) δούλους στο σπίτι του. Μόλις οι ληστές παρατήρησαν αυτό, αφού άφησαν κάτω τα όπλα (τους), πλησίασαν την πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στο Σκιπίωνα (απίστευτο στο άκουσμα!) ότι είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του.

Ένα λευκό ελάφι εξαιρετικής ομορφιάς είχε δοθεί στο Σερτώριο από κάποιο Λουζιτανό για δώρο. Ο Σερτώριος τους έπεισε όλους ότι το ελάφι, επειδή κατευθυνόταν από τη βούληση της Άρτεμης, (συν)μιλούσε μαζί του και του υποδείκνυε τι ήταν χρήσιμο να κάνει. Αν του φαινόταν κάπως σκληρό κάτι το οποίο έπρεπε να διατάξει τους στρατιώτες, διακήρυσσε ότι είχε καθοδηγηθεί από το ελάφι. Αυτό το ελάφι κάποια μέρα έφυγε και πιστεύτηκε ότι χάθηκε (ότι πεθάνε). Όταν κάποιος ανήγγειλε στο Σερτώριο ότι το ελάφι βρέθηκε, ο Σερτώριος τον διέταξε να σωπάσει.

B1.

Liternum
complurium ducum
praedoni
praesidii/-i
domesticos
abiecta arma
claris vocibus
virtus
carvae albae
eximiam pulchritudinem
dona
numen
utiliora
duriorum
cuiusdam diei

B2.

estote
caperis/-re
existimer
animadverteret
nuntiati simus
admiraturi-ae-a sint
dederas

persuasus erit
instinxissent
conlocuturam esse
moneamus
fugerem
pereundum
inveniri
iubendus-a-um fuerit

Γ1. quo (ή eo) animadverso

Γ2. a) quod (cerva) numine Dianae instincta est (αντικειμενική αιτιολογία)
b) quod (cerva) numine Dianae instincta esset (υποκειμενική αιτιολογία)

Γ3. Στη συγκεκριμένη φράση ο σκοπός έχει διατυπωθεί με αιτιατική σουπίνου (-um) :
admiratum.

Άλλοι τρόποι εκφοράς του σκοπού :

i) με δευτ. τελική πρόταση :ut virtutem eius admirarentur

ii) με δευτ. αναφ –τελική πρόταση :qui virtutem eius admirarentur

iii) με causa/gratia + γενική γερονδίου :

virtutem eius admirandi causa / gratia

Επειδή υπάρχει εμπρόθετο γερόνδιο (εμπρόθετη γενική γερονδίου) με αντικείμενο σε αιτιατική, θα γίνει υποχρεωτική γερονδιακή έλξη :

virtutis eius admirandae causa / gratia.

iv) με ad/in + αιτιατική γερονδίου :

virtutem eius ad admirandum

Επειδή υπάρχει εμπρόθετο γερόνδιο (εμπρόθετη αιτιατική γερονδίου) με αντικείμενο σε αιτιατική, θα γίνει υποχρεωτική γερονδιακή έλξη :

Virtutem eius ad admirandam.

Γ4. α) Lusitanus quidam cervam albam eximiae pulchritudinis Sertorio dono dederat.

b) quod Sertorius imperare militibus deberet.

Γ5. a) «Nos virtutem tuam admiratum venimus»

b) «Cerva, instincta numine Dianae, conloquitur mecum et docet, quae utilia factu sint»

c) « A cerva ego monitus sum »

Γ6. Η πρόταση εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο *cum*. Εκφέρεται με υποτακτική (όπως όλες οι αιτιολογικές προτάσεις που εισάγονται με το σύνδεσμο *cum*) γιατί η αιτιολογία είναι το αποτέλεσμα μιας εσωτερικής, λογικής διεργασίας. Ειδικότερα, εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντέλικου (*existimasset*) γιατί το ρήμα εξάρτησης (*conlocavit*) είναι ιστορικού χρόνου (Παρακείμενος με σημασία Αορίστου). Δηλώνεται το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Για δήλωση αντικειμενικής αιτιολογίας :

Quod se ipsum captum venisse eos existimavit.

- Γ7.** *eos*: Υποκείμενο στο ειδικό απρ. *venisse* (ετεροπροσωπία)
- abiectis*: Νόθη αφαιρετική απόλυτη, χρονική μετοχή, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο *appropinquaverunt*. Δηλώνει το προτερόχρονο.
- ianuae*: Αντικείμενο στο ρήμα *appropinquaverunt*
- auditu*: Αφαιρετική σουπίνου ως επιρρημ. Προσδιορισμός της αναφοράς στο *incredibile*.
- Pulchritudinis*: Απρόθετη γενική ως ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός και συγκεκριμένα ως γενική της ιδιότητας στο *cerva*.
- numine*: Απρόθετη αφαιρετική του ποιητικού αιτίου (επειδή είναι άψυχο) στο *instinctam*.
- utilia*: Κατηγορούμενο στο *quae* (λόγω του συνδετικού *essent*)
- cerva*: Υποκείμενο στα ρήματα *fugit* και *credita* και *credita est*, καθώς και υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο *perisse* (ταυτοπροσωπία, άρση του λατινισμού).